

На рівні управлінь (відділів) освіти і науки: порядок розроблення і впровадження моделей інноваційного розвитку ЗВО; положення про обласні інформаційно-аналітичні банки моделей інноваційного розвитку ЗВО; порядок залучення до системи загальної середньої освіти додаткових позабюджетних фінансових ресурсів.

На рівні ЗВО:

порядок формування в ЗВО інноваційного освітнього простору;
модель, концепцію й програму, плани інноваційного розвитку ЗВО;
порядок моніторингу результатів виконання програми інноваційного розвитку ЗВО (у формі щорічного звіту).

Література:

1. Національна доктрина розвитку освіти. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/347/2002>

2. Даниленко Л.І. Управління інноваційною діяльністю в загальноосвітньому навчальному закладі : монографія. Київ : Міленіум, 2004. 352 с.

УДК 378

ОСОБЛИВОСТІ КРЕАТИВНОГО МИСЛЕННЯ У ЗДОБУВАЧІВ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ

*Шершенюк О.М., к.е.н., доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

Виокремимо низку характеристик творчої особистості здобувачів вищої освіти, на які слід спиратися викладачам в організації креативного освітнього процесу: 1) наявність нової або недосяжної значущої суспільно

корисної мети (або системи цілей); 2) наявність програми (або програмного пакету) для досягнення мети та контролю за виконанням цієї програми; 3) прагнення та виконання величезного обсягу робіт у реалізації запланованих проєктів; 4) оволодіння технікою розв'язання проблем, що зустрічаються на шляху до мети; 5) здатність захищати свої ідеї, переносити невизнання, нерозуміння обраного шляху, вміння «тримати удар», відданість меті; 6) здатність оцінити відповідність досягнутих результатів.

Формування креативності відбувається поетапно, причому кожен з етапів необхідний для того, щоб розвиток особистості відбувався гармонійно [1, 2]:

створення сприятливих умов, необхідних для активізації творчого потенціалу здобувачів вищої освіти;

активізація творчого потенціалу за допомогою спеціально підібраних технологій творчого самодослідження і самовираження;

аналіз виникаючих у процесі творчості проблем, обмежень і блокувань, із подальшим їх опрацюванням;

закріплення отриманих на попередніх етапах навичок і використання цих навичок у подальшій професійній діяльності.

Створення сприятливих умов, необхідних для активізації творчого потенціалу передбачає наявність у навчальній групі атмосфери прийняття та довіри. У разі відсутності такої атмосфери необхідно максимально сконцентрувати увагу на створенні таких умов, що сприяють її виникненню. Вони можуть з'явитися упродовж перших зустрічей із групою. Кількість таких зустрічей залежить від ступеня довіри в групі, використання провідних технологій та залучення учасників у групову взаємодію.

Слід звернути особливу увагу на те, що під час проведення навчальних занять, особливо на перших, ми маємо можливість тільки

створити умови, необхідні для того, щоб процес творчості міг здійснюватися, але здійсниться він чи ні, частково знаходиться поза нашим контролем. Відомо тільки, що в разі наявності у групі довірливих відносин процес саморозкриття йде легше, що полегшує процес самовираження.

Акцентуємо увагу на те, що особливу цінність має не сам кінцевий результат або продукт творчого самовираження, а той спектр емоцій і відкриттів, який супроводжував створення цього продукту в процесі виконання завдання або вправи. Наприклад, рисунок, виконаний членом студентської групи, який не має спеціальної художньої освіти, може стати для автора композицією, насиченою глибоким змістом, і сприйматися ним як джерело позитивних емоцій. Інші учасники групи можуть відчувати те ж саме, а можуть переживати свій спектр емоцій і реакцій на рисунок, представлений учасником, або ж залишатися байдужими.

Отже, особлива увага в освітньому середовищі ЗВО повинна приділятися розвитку креативності здобувачів вищої освіти. При цьому креативність розуміється як інтегральна стійка характеристика особистості, що визначає її здатність до творчості, прийняття нового, нестандартного творчого мислення, генерування великого числа оригінальних і корисних ідей. Основна мета формування креативності у здобувачів – «розбудити» в собі творця та максимально розвинути закладений творчий потенціал. Креативне освітнє середовище повинне не тільки надавати можливість кожному здобувачу на кожному освітньому рівні розвинути вихідний творчий потенціал, а й (а це на погляд автора – головне) збудити потребу в подальшому самопізнанні, творчому саморозвитку, сформуванню в людини об'єктивну самооцінку. Перспективи подальших наукових розвідок вбачаю в дослідженні вимог до креативного освітнього середовища у ЗВО з урахуванням ступенів проблемності, безперервності й спадкоємності, прийнятті здобувача вищої освіти та включенні його в активну освітню креативну діяльність.

Література:

1. Ващенко Л.М. Управління інноваційними процесами в загальній середній освіті регіону : монографія. Київ : Видавниче об'єднання «Тираж», 2005. 380 с.

2. Даниленко Л.І. Управління інноваційною діяльністю в загальноосвітньому навчальному закладі : монографія. Київ : Міленіум, 2004. 352 с.

УДК 378

ФОРМУВАННЯ SOFT SKILLS У МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З ЕКОНОМІКИ

*Пушкар Т.А., к.е.н., доцент
Харківський національний університет міського господарства
ім. О.М. Бекетова
Шершенюк О.М., к.е.н., доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

В реаліях сучасності конкурентоспроможний фахівець у будь-якій галузі неможливий без особистих лідерських якостей, вміння проявляти ініціативність, встановлювати комунікації та працювати в команді, мати чітке розуміння важливості постійного удосконалення. Поряд із професійними знаннями і навичками soft skills зумовлює можливості вибудови кар'єрного шляху на основі постійної самоорганізації і саморозвитку. На рівні закладів вищої освіти важливо не тільки розвинути певні soft skills у здобувачів вищої освіти, але і закласти розуміння їх важливості та необхідності постійного вдосконалення. Тільки той, хто вміє